

Strażak Śląski

ORGAN ZWIĄZKU STRAŻY POŻARNYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
WYCHODZI 1-GO I 15-GO KAŻDEGO MIESIĄCA.

JEDEN ZA WSZYSTKICH - WSZYSCY ZA JEDNEGO!

Rok IV.

Katowice, dnia 15 grudnia 1930 r.

Nr. 24

Adres Redakcji i Administracji

Telefon 9-47

Prenumerata: rocznie zł. 7.50.

Katowice, ul. Szopena 16/I.

P. K. O. konto nr. 303.408,

kwartalnie zł. 2.00.

Treść: Życzenia świąteczne. — Inauguracyjne Posiedzenie Rady Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego —
Różne. — Spis rzeczy zawartych w roczniku 1930. — Ogłoszenie.—

Kochanej Braci Strażackiej

*oraz wszystkim Czytelnikom i Przyjacielom naszego pisma
przesyłamy serdeczne życzenia*

Wesołych Świąt

Inauguracyjne Posiedzenie Rady

Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego.

W sobotę, dnia 6 grudnia br. o godzinie 18-ej, w sali obrad Magistratu m. Katowic, rozpoczęły się obrady pierwszego, inauguracyjnego posiedzenia Rady Związku Straży Pożarnych Województwa Śl., pod przewodnictwem Prezesa Związku mecenas Mildnera. Na ogólną liczbę 42 członków Rady, w posiedzeniu wzięło udział 35 członków.

Pana Wojewodę Śląskiego Dra. M. Grażyńskiego — Prezesa Honorowego Związku, reprezentował p. Dr. Z. Robel — Naczelnik Wydziału Wojew. Urz. Wojew., Wojewódzki Komitet P. W. i W. F. — p. kpt. Schlichtinger — kmd. Ośrodka Wych. Fizycz. Główny Związek Straży Pożarnych R. P. zastępowany był przez p. H. Pawłowskiego — kierownika Wydz. Adm. tegoż Związku.

Po zagajeniu otwierającym posiedzenie Rady Związku i powitaniu przybyłych na posiedzenie członków Rady przez Prezesa Związku, zabrał głos imieniem Pana Wojewody Śląskiego p. Dr. Robel, witając obrady pierwszego posiedzenia Rady i składając życzenia ich owocności. W obszernym, pięknie ujętym przemówieniu, p. dr. Robel zobrazował rolę strażactwa polskiego w życiu państwowym i społecznym Rzeczypospolitej. Podkreślił głęboką troskę czynników państwowych o rozwój i usprawnienie organizacyjne i techniczne strażactwa, nie tylko w zakresie bezpośrednich zadań obrony przeciwpożarowej, lecz również w płaszczyźnie zagadnień z dziedziny wychowania obywatelskiego, fizycznego

przysposobienia do obrony kraju, a przede wszystkim — obrony przeciwgazowej, cywilnej ludności. Zaznaczył, iż od strażactwa, jako organizacji społecznej o charakterze półwojskowej, siłą konieczności wymagać się musi energicznej i nieustannej pracy nad swym wyszkoleniem we wspomnianych kierunkach, tudzież sprawności organizacyjnej, stojącej na odpowiednim poziomie karności i subordynacji.

Z kolei, witał obrady i życzył im jaknajlepszych wyników — p. H. Pawłowski, który przemawiał w imieniu p. wojewody inż. Stanisława Twardo, prezesa Głównego Związku Straży Poż. R. P. Mówca, nawiązując do przemówienia przedstawiciela Wojewody Śląskiego, zaznaczył wyraźnie, że zagadnienia rozszerzenia ram wyszkolenia i działalności wewnętrznej strażactwa polskiego, są obecnie główną troską Władz Naczelnych Gł. Zw. Str. Poż. a w dążeniu do osiągnięcia należytego poziomu usprawnienia działalności wszystkich komórek organizacyjnych strażactwa, należy wyteżyć wszystkie siły i zużytkować cały posiadany zapas energii. W końcu podkreślił specjalnie trudne warunki pracy, lecz tembardziej potęgujące zadania, jakie spoczywają na barkach Władz Strażactwa Śląskiego.

Po wyrażeniu podziękowania obu przedstawicielom za ich piękne przemówienia w imieniu własnym i całej organizacji, Prezes Związku — mecenas Milener wygłosił następujące:

Przemówienie inauguracyjne Prezesa Związku.

Związek Straży Pożarnych Województwa Śląskiego święci dzisiaj poważną dla jego historii — uroczystość inauguracyjnego posiedzenia Rady Związku. Na podstawie uchwalonego przez Walne Zgromadzenie delegatów w dniu 1 września 1929 roku, a wprowadzonego w życie z dniem 30 maja b. r. — nowego statutu, uzgodnianego w swej zasadniczej strukturze z formami organizacyjnymi strażactwa innych dzielnic Rzeczypospolitej, zebrało się dzisiaj Kollegjum, które, po Walnym Zgromadzeniu, stanowić ma najwyższą Władzę korporacyjną strażactwa śląskiego.

Gdy przed przeszło sześciu laty, w dniu 4 maja 1924 roku przybyli do Katowic na Zgromadzenie Organizacyjne Związku delegaci ze wszystkich zakątków ziemi górnośląskiej, jakże trudnym zadaniem było wtedy stworzenie statutu, zakreszenie ram działalności i rozwoju strażactwa śląskiego, w nowych, a tak specjalnie trudnych warunkach politycznych i gospodarczych, po latach wojny, walk plebiscytowych i powstańczych, które to wstrząsy nie oszczędziły również naszych placówek strażackich. Niemniej, najwidoczniej szczęśliwie założono podwaliny pod tą organizację, jeśli nietylko przetrwała ona pierwsze trudne okresy swego istnienia, lecz poważnie się rozwinęła i dzisiaj może się pochlubić wspaniałymi wynikami swej działalności. Każdy rok ubiegły tej działalności dawał niezbitę dowody rozwoju pożarnictwa śląskiego, zarówno pod względem stałego wzrostu ilości placówek strażackich, jak niemniej ich usprawnienia organizacyjnego i fachowego. Organizacja nasza stawała się coraz ruchliwszą i żywotniejszą, zakres działalności Związku począł się poważnie rozszerzać, aż okazało się, iż rozmiary zadań i odpowiedzialności Zarządu poczynają przerastać statutowe ramy określające jego kompetencje, a zwoływanie Walnych Zgromadzeń częściej niż raz do roku — było niemożliwe. Powstała wtedy myśl, przystosowania naszego statutu do statutów innych Wojewódzkich Zw. strażackich. Wymagała tego zresztą również sama idea ujednoczenia form organizacyjnych całego strażactwa polskiego. Tą drogą doszliśmy do statutu jaki obecnie nas obowiązuje. — Różni on się od statutów Związków działających na innych terenach jedynie tem, że jako najwyższą władzę korporacyjną, pozostawiliśmy Doroczne Walne Zgromadzenia delegatów Związku. Wymagała tego tradycja strażactwa śląskiego, wymagały tego zwyczaj organizacyjne i zrzeszeniowe na Górnym Śląsku.

Jednak rzeczywistą władzą kierowniczą rozwoju i działalności Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego, jak to treść artykułu 23 naszego statutu wyraźnie wskazuje — jest Rada Związku. Przy stole obrad Rady Związku, gromadzą się jednostki kierownicze poszczególnych części składowych Związku — Związków Powiatowych. — Kollegjum to, uzupełniają przedstawiciele Urzędów i Instytucji, powiązanych z działalnością strażactwa śląskiego.

Dlatego więc uważam, iż dzień dzisiejszy, dzień inauguracji działalności Rady Związku, jest historycznym momentem dla śląskiego pożarnictwa, bowiem działalność jego organizacji wkracza na nowe — Daj Boże — równie jak dotychczas, szczęśliwe tory. —

Troskę moją o rozwój tej organizacji, jako człowieka, którego zbiorowa wola zrzeszonych wysunęła na wysoce odpowiedzialne stanowisko Prezesa Związku, pokrywa radość, gdy widzę zgromadzonych tutaj — latami swej działalności na niwie pożarnictwa zastużonych druhów, — gdy witam przedstawicieli Wysokich Urzędów, którzy wspólnie

z nami, stają dzisiaj przy tym warsztacie pracy obywatelskiej.

Cieszę się także jako górnoślązak — dziecko tej ziemi, gdy widzę, jak z dniem każdym wzmaga się w szerokich sferach naszego społeczeństwa zrozumienie doniosłego znaczenia roli straży pożarnych — nie tylko pod względem ich bezpośredniego zadania w walce z klęskami żywiołowymi, lecz również pod względem zadań kulturalno-oświatowych i wychowawczych. Gdy stwierdzam, że Władze Państwowe coraz troskliwszą opieką otaczają te zrzeszenia obywatelskie, widząc w nich niedocenianą dotychczas należycie, praktyczną szkołę nauki życia społecznego, wzorową szkołę uobywatelniania mieszkańców.

Kompetencje statutowe Rady Związku, w dziele rozwoju organizacyjnego i podniesienia na najwyższy poziom sprawności fachowej naszych straży pożarnych, są określone szeroko. Dają one obszernie pole inicjatywie i stwarzają duże możliwości dla sukcesywnej działalności zarówno całego Kollegjum, jak niemniej poszczególnych jego członków. I aczkolwiek statut nasz przewiduje tylko 2 posiedzenia Rady Związku w ciągu roku, dzięki określeniu „przynajmniej 2 razy“, Zarząd Związku będzie miał możliwość częściej odwoływać się do opinii i współpracy Wysokiej Rady.

Mam głębokie przekonanie, iż Wysoka Rada podejmując w dniu dzisiejszym tradycję dotychczasowej działalności Związku, wprowadzi ją na dalszą drogę świetnego rozwoju. Że dzieło wewnętrznego zcementowania organizacji strażactwa śląskiego, dzieło wzmocnienia więzów łączących strażactwo nasze z ogólną organizacją strażactwa polskiego, znajdzie w Radzie Związku troskliwych i oddanych sprawie zwolenników.

Kończąc moje przemówienie, niech mi będzie wolno złożyć w dniu dzisiejszym wyrazy serdecznego podziękowania tym wszystkim, którzy w dotychczasowej organizacji naszego zrzeszenia, swą pracą ofiarną położyli zasługi na polu pożarnictwa śląskiego.

Jeszcze raz witam gorąco członków Wysokiej Rady Związku, których dzień dzisiejszy zgromadził przy warsztacie pracy dla dobra kraju i chlubnego rozwoju strażactwa śląskiego.

Po przemówieniu Prezesa Związku mecenasa Mildnera, w dalszym ciągu porządku obrad opisywanego posiedzenia, udzielił Prezes głosu insp. B. Pachelskiemu, dla wygłoszenia referatu obrazującego stanu zorganizowanej obrony przeciwpożarowej na górnośląskiej części województwa.

Stan zorganizowanej obrony przeciwpożarowej.

Terenem działalności Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego jest niezmiennie ciągle jeszcze, wyłącznie górnośląska część naszego województwa. Teren ten, pod względem organizacyjnym, podzielony jest na osiem okręgów terytorjalnych — Powiatowych Związków Straży Pożarnych i jeden okręg eksterytorjalny — straży pożarnych kolejowych.

Nim przejdę do podania danych o stanie zorganizowanej obrony przeciwpożarowej na terenach poszczególnych powiatowych związków, pragnę podkreślić, iż zastosowany w niniejszym referacie podział ogólnego stanu na pojedyncze tereny, podyktowany jest chęcią sprecyzowania różnic, spowodowanych charakterem danego powiatu, jego stanem finansowym, bądź wreszcie poziomem gospodarczego wyrobienia mieszkańców. Całość bowiem terenu

działalności naszej organizacji nie jest jednolitą we wspomnianym względzie, choćby na pierwszy rzut oka wydawała się być taką. Niemniej wszakże, różnice omawianego stanu obrony przeciwpożarowej są znaczne, aczkolwiek w ciągu czterech lat ostatnich znać wyraźną poprawę w kierunku zmniejszenia się tych różnic i jesteśmy już blisko tego momentu, gdy różnice te zanikną, bądź staną się całkowicie usprawiedliwione. Mówię tu o różnicach liczbowych, to znaczy, o gęstości sieci zorganizowanych placówek strażackich w stosunku do gęstości zaludnienia danego terenu i jego zabudowania, bowiem różnice w zakresie technicznego zaopatrzenia i usprawnienia fachowo-bojowego, zawsze pozostaną znaczne, jako ściśle zależne od charakteru poszczególnych terenów organizacyjnych. Rodzaj sprzętu przeciwpożarowego, kierunek wyszkolenia i poziom usprawnienia taktycznego, muszą być dostosowane do miejscowych warunków.

Tę kilka słów wstępu czułem się zobowiązany nadmienić, celem uniknięcia nieporozumień, jakie mogłyby powstać na podstawie porównania cyfr określających stan zorganizowanej obrony przeciwpożarowej poszczególnych okręgów, na terenie działalności naszej organizacji.

Stan ten przedstawia się jak następuje :

POWIAT KATOWICE—WIEŚ

Na tym terenie istnieje i działa 30 placówek strażackich z ogólną liczbą 1307 czynnych członków i 1480 członków popierających. Pod względem swego charakteru mamy straże pożarnych: zawodowych, kopalnianych, hutniczych i fabrycznych 6, przemysłowych — 2, ochotniczych — 21, oraz 1 harcerską drużynę pożarniczą. Wspomniana liczba 30 straży pożarnych pokrywa cyfrę 22 gmin, czyli, każda trzecia miejscowość na terenie tego powiatu — posiada 2 straże pożarne. Obszar powiatu wynosi 175,4 klm. kw., więc dla obsługi jednej straży przypada teren zaledwie 5,8 klm. kw., czyli promień wyjazdu niespełna 1,5 klm. A ponieważ stan i gęstość dróg bitych oraz sprawność komunikacji telefonicznej, jako systemu alarmowania, stoją na wysokości zadania, przeto wyjazdy na dalsze odległości są ze wszelkich miar ułatwione, a tem samem zapewniające zmobilizowanie w ciągu kilku minut — 3 do 6 straży pożarnych na miejscu alarmu. Przeprowadzone w roku bieżącym manewry rejonowe potwierdziły całkowicie tą tezę.

Ogólna liczba członków czynnych i popierających, to jest obywateli rzeszonych w organizacjach strażackich, wyraża się na tym terenie cyfrą 2877 osób biorących udział w życiu straży. Stanowi to, w stosunku do ogólnego zaludnienia terenu 1,2 proc. czyli że na każdy 1000 mieszkańców — bez względu na wiek i płeć — przypada 12 strażaków. (względnie 1 strażak na 82 mieszkańców).

Stan liczbowy głównego sprzętu strażackiego przedstawia się jak następuje:

Sikawek automobilowych 3,
Sikawek motorowych przyczepnych—6,
Sikawek parowych — 4,
Sikawek czterokoł. ręcznych 32,
Sikawek ręcznych dwukoł. 2, razem s. 65,
Wozów rekwizytowych 20, w tem automob. 7.
Wozów sanitarnych — 18,
Drabin mechanicznych — 21,
Beczkozozów — 17,
Wężów tłocznych — 27.980 mtr. bież.
Wężów ssawnych — 394 mtr. b.,
Hydrantów o odpowiednim ciśnieniu 1282,
R e m i z — 29,

Wspinalń murowanych — 19.
Aparatów tlenow. (przew. syst. Dreagera) 66,
Hełmów dymowych — 13,
Masek gazowych — 180,
Respiratorów — 18,
Płaszczy przeciwperytowych — 2,
Apteczek i torebek sanitarnych — 112,
Pulmotorów — 51.

Uzbrojenia osobistego i wyekwipowania taboru w sprzęt pomocniczy, komplety przeważnie uzupełnione.

Jest to nasz bodaj najlepszy powiat pod względem wyposażenia w sprzęt, a niemniej, usprawniony również pod względem alarmowo-bojowym.

POWIAT ŚWIĘTOCHŁOWICKI

Na obszarze tego powiatu działa 21 straży pożarnych, obsługując teren 16 miejscowości, czyli, każda czwarta miejscowość posiada 2 straże pożarne. A ponieważ obszar rzeczzonego powiatu wynosi 82,9 klm. kw., przeto 1 straź pożarna przypada teoretycznie na 3,9 klm. kw. Również teren, stosunki komunikacyjne i alarmowe powiatu Świętochłowskiego, w poważnej mierze ułatwiają strażom pożarnym ich zadania. Tegoroczne manewry rejonowe dowiodły, iż w ciągu kilku zaledwie minut od chwili niespodziewanego alarmu, na miejscu akcji można zgromadzić 5 do 8 straży pożarnych dysponujących siłą przeszło 100 ludzi i kilkunastu prądami wody. Stan liczbowy członków wynosi obecnie 2116, co w zestawieniu z ogólnym zaludnieniem omawianego terenu, daje nam 97⁰/₀₀, czyli, że na każde 10.000 mieszkańców przypada 97 strażaków, względnie 1 strażak na 103 mieszkańców.

Liczbowo, wyekwipowanie straży w sprzęt główny przedstawia się na terenie powiatu Świętochłowskiego następująco:

Sikawek automobilowych — 3,
„ motorowych przyczep. 2,
„ motorowych czterokoł. konnych 3,
„ gazowych — 2,
„ czterokołowych ręcznych — 26,
„ dwukołowych względ. przenośnych ręcznych 15,

Razem więc sikawek strażackich — 51.
Wozów rekwizytowych 20, w czem automob. 2
Cystern samochodowych — 2,
Beczkozozów — 22,
Hydroforów — 5,
Drabin mechanicznych — 16,
Węży tłocznych — 18.520 mtr. bież.
Węży ssawnych 288 mtr. bież.,
Hydrantów 1072,
Remiz 18, w tem murowanych — 15,
Wspinalń — 20,
Aparatów tlenowych syst. Dreagera — 8,
Hełmów dymowych — 20,
Masek gazowych — 21,
Pulmotorów i inhabatów — 9.

Pod względem uzbrojenia osobistego i sprzętu pomocniczego straże na terenie powiatu Świętochłowskiego wyposażone są w tym samym stosunku.

Równie jak powiat Katowice—Wieś, powiat Świętochłowski stoi na wysokim poziomie usprawnienia alarmowo-bojowego,

Wypada mi zauważyć, iż w zestawieniu porównawczem cyfr dotyczących obu wymienionych powiatów, należy przyjąć pod uwagę obszar terenu i ilość miejscowości, które stanowią znaczne różnice.

POW. TARNOWSKIE GÓRY

Jest to już w swym charakterze powiat znacznie odbiegający od poprzednio omówionych. Aczkolwiek posiada cechy uprzemysłowionego, jednak znaczna większość miejscowości, to osiedla o typowym charakterze rolniczym. A więc i w zestawieniu stanu taboru stwierdzimy znaczne odchylenia od przeciętnych cyfr, jakie zauważyliśmy w opisie dwóch poprzednich powiatów. Zarówno inny rodzaj zabudowań, mniejsze skupienie poszczególnych osiedli i gorsze warunki komunikacyjne, a przede wszystkim bardzo znacznie mniejsza zdolność finansowa poszczególnych gmin, z konieczności musiały się złożyć na taki stan wyekwipowania straży pożarnych:

Obszar pow. Tarnogórskiego, wynoszący 254 klm. kw., obsługuje 17 straży pożarnych ochotniczych, z ogólną liczbą czynnych członków 623. Straże obsługują 21 miejscowości o ogólnym zaludnieniu 64248 mieszkańców. Jeśli dla orientacji porównczej posłużymy się wyliczeniem średnich, okaże się, że jedna straż pożarna przypada na 14,9 klm. kw., zaś na jednego strażaka przypada 102 mieszkańców.

Stan liczbowy głównych narzędzi przeciwpożarowych:

1 autopompa i 1 motorówka przyczepna,
22 sikawki ręczne czterokołowe,
7 drabin mechanicznych,
8 wozów rekwizytowych,
20 beczkowsów,
4523 mtr. bież. węża tłocznego,
175 mtr. węża ssawnego,
7 apteczek sanitarnych i 16 torebek opatr.
70 masek gazowych,
8 aparatów tlenowych,
i odpowiednie do tego stosunku wyekwipowanie w sprzęt pomocniczy.

Remiz murowanych 11, reszta prowizoryczne.
Wspinalń — 8,
Zaopatrzenie wodne przeważnie studienne i rzeczne, co razem z hydrantami w liczbie 160, stanowi na terenie tego powiatu 756 punktów czerpania wody dla celów pożarniczych. Naogół jednak zaopatrzenie wodne jest niedostateczne.

Również bardzo niedostatecznie przedstawia się na terenie powiatu Tarnogórskiego kwestja osobistego uzbrojenia strażaków.

POWIAT LUBLINIECKI

Jest to powiat o charakterze na wskroś rolniczym. Dalszą jego charakterystyką dla obrony przeciwpożarowej są: mała, stosunkowo do zajmowanego obszaru, ilość dróg bitych, znaczna ilość osiedli, niewielkie zaludnienie poszczeg. gmin, co pociąga za sobą ubóstwo tychże. Niemniej, na terenie tego pow. stan bojowy istniejących straży poż., stwarza sytuację nie najgorszą. Dowodem tego jest nietylko rezultat przeprowadzonych manewrów rejonowych, lecz przede wszystkim stan palności, bowiem pomimo typowo rolniczego zabudowania osiedli, mimo tak palnych okresów jakie przeżywaliśmy w ciągu ubiegłych lat, na terenie omawianego powiatu nie mieliśmy pożarów o charakterze masowych, pomimo dość częstych wypadków powstawania pożarów.

Obszar powiatu wynoszący 701 klm. kw., z 44 miejscowościami o ogólnym zaludnieniu 41.605 mieszkańców, posiada 24 straże pożarne z liczbą 274 członków czynnych. Jeżeli cyfry te poddamy przeliczeniu dla wyciągnięcia liczb orientacyjnych, to rezultat przedstawi się nam jak następuje: Jedna straż pożarna obsługuje teren 29 klm. kw., a jeden

strażak przypada na 68 mieszkańców. Rezultat tego przeliczenia wyraźnie nam wskazuje, że zainteresowanie wśród społeczeństwa strażactwem jest, lecz koszty powołania do życia placówek strażackich — przez odpowiednie ich wyekwipowanie, chwilowo przewyższają możliwości finansowe gmin.

Stan główniejszych narzędzi przeciwpożarowych:

Sikawka motorowa 1,
Sikawek ręcznych czterokołowych 36,
Sikawek „ „ przenośnych 6,
Hydrofor 1—Razem sikawek strażack. 44.
Drabin mechanicznych 2,
Wozów rekwizytowych 2,
Beczkwosów 6,
Węży tłocznych 2454 mtr. bież.,
„ ssawnych 122 „ „
Aparatów tlenowych 1, „ „
Masek gazowych 6,
Pulmotor 1,
Remiz murowanych 8, drewnianych 18,
Wspinalnie 2.

Zaopatrzenie wodne przeważnie studienne i rzeczne, a razem ze 148 hydrantami, znajduje się na terenie powiatu Lublinieckiego 311 punktów czerpania wody dla celów pożarniczych. Ogólnie biorąc, zaopatrzenie wodne nie jest dostateczne.

Sprawa umundurowania i osobistego uzbrojenia strażaków na terenie powiatu Lublinieckiego, z powodów o których mówiłem, pozostawia jeszcze wiele do życzenia.

POWIAT RYBNICKI.

Jest to powiat największy na terenie górnośląskiej części naszego województwa, zarówno zaludnieniem, ilością gmin i liczbą straży pożarnych. Charakter powiatu mieszany, bowiem wśród kilku gmin czysto rolniczych, znajduje się zwykle jeden lub dwa zakłady przemysłowe, wpływające na specyficzne kształtowanie się zabudowania osiedli, a więc również na zagadnienie obrony przeciwpożarowej. Ten charakter mieszany powiatu, wpływa korzystnie na stan gospodarczy większości gmin, a pośrednio na rozwój, zaopatrzenie i stan bojowy straży pożarn.

Obszar powiatu Rybnickiego wynosi 886 klm. kw., składa się z 120 gmin miejskich i wiejskich. Na tym terenie działa 100 ochotniczych i przemysłowych straży pożarnych o ogólnej liczbie 4756 czł. przy ogólnej liczbie zaludnienia wynoszącej 220.781 mieszkańców. Czyli, że każda straż obsługuje teren 8,9 klm. kw., zaś liczba członków straży pożarnych wynosi 2,2 proc. ogólnej liczby ludności, względnie 1 strażak przypada na 46 mieszkańców tego pow.

Stan wyekwipowania w narzędzia główne, przedstawia się jak następuje:

Sikawek automobilowych 1,
„ motorowych 3,
„ parowych 2,
„ czterokoł. ręcznych 105
„ dwukoł. i przenośnych ręcznych 8,
Razem sikawek strażackich 119.
Wozów rekwizytowych 14 w tem autop. 2,
Drabin mechanicznych 7,
Beczkwosów 35,
Węży tłocznych 16.800 mtr. bież.,
„ ssawnych 558 mtr. b.
Zródeł wody 1299, w tem hydrantów 422,
Remiz 40 murow., reszta prowizorycznych,
Wspinalń 21,
Aparatów tlenowych Dreagera 8,
Hełmów dymowych 16,
Masek gazowych 88,
Apteczek sanitarnych 38,

Pulmotorów 4.

Zarówno pozostały sprzęt pomocniczy, jak i osobiste uzbrojenie strażaków, w tym samym stosunku.

Przy tem zaopatrzeniu w sprzęt, względnie gęstej sieci dróg bitych i możliwych środkach łączności, stan bojowy straży pożarnych jest dobry. Przeprowadzone w roku bieżącym manewry rejonowe, dały w rezultacie niespodziewanego alarmu 6 straży pożarnych na miejscu akcji w ciągu 27 minut, przy złych warunkach atmosferycznych.

Sprawność alarmowo-bojową i organizacyjną tego powiatu, już w najbliższym czasie znacznie udoskonali podział terenu na rejony i zamianowanie naczelników rejonowych.

POWIAT PSZCZYŃSKI

Charakterystyką powiat pszczyński zbliżony jest do Rybnickiego, jednak z tą poważną różnicą, że cała południowo-zachodnia część ma cechy wyłącznie rolnicze, oraz, że duże miejscowości tego powiatu nie posiadają wzajemnie równomiernego rozplanowania. Słabe skomunikowanie znacznej ilości osiedli o charakterze czysto rolniczym, utrzymuje je na niskim poziomie zdolności finansowych, co odbija się na budownictwie i inwestycjach. Niemniej, ostatnie dwa lata silnie zaznaczyły się liczbowym i jakościowym wzrostem pożarnictwa na tym terenie.

Obszar powiatu Pszczyńskiego wynosi 1609 klm. kw., składa się z 97 gmin miejskich i wiejskich. Na terenie tym działa 51 straży pożarnych, wczem 4 kopalniane. Ogólna liczba członków tych straży pożarnych wynosi 3160, przy zaludnieniu powiatu w ilości 164.905 mieszkańców. Stosując i tutaj porównawcze przeliczenia, otrzymamy rezultat, który nas objaśni, iż 1 straż pożarna przypada na 31,5 klm. kw., a jeden strażak na 52 mieszkańców.

Sikawek motorowych, przyczep. 3,
 „ czterokołowych ręcznych 73,
 „ dwukoł. i przenośnych ręczn. 4,
 Razem sikawek strażackich 80,
 Wozów rekwizytowych 6, w tem automob. 2,
 Drabin mechanicznych 6,
 Beczkowozów 32,
 Węży tłocznych 9720,
 Węży ssawnych 316 mtr. bieź.,
 Źródeł wody 953, w tem hydrantów 218,
 Wspinali 8,
 Remiz 27 murowanych, pozostałe prowizor.
 Aparatów tlenowych Dreagera 7,
 Hełmów dymowych 14,
 Masek gazowych 214,
 Apteczek sanitarnych 36,
 Pulmotorów 3.

Niewyliczony tutaj pomocniczy sprzęt przeciwpożarowy i osobiste uzbrojenie strażaków, na terenie powiatu Pszczyńskiego wykazują znaczne braki, a to z powodu wspomnianego słabego stanu finansowego gmin o charakterze czysto rolniczym.

Sprawność bojowo-alarmowa niektórych straży posiada jeszcze pewne braki, lecz naogół stoi ona na poziomie zadawalającym. Jedynie środki alarmowe domagają się gruntownie polepszenia.

KATOWICE—MIĄSTO

Teren ten, znany powszechnie, posiada wybitną charakterystykę wielkomiejską. Posiada więc miejską straż zawodową i właściwą cicho-dośrodkową sygnalizację alarmową. Swoistość jednak cech przedmieść, powstałych z przyłączenia okolicznych

miejscowości i tradycja ochotniczych straży pożarnych działających dawniej już na tych terenach, stworzyła sytuację jaką obecnie obserwujemy. Oto na obszarze tego miasta, wynoszącym 10 klm. kw., o zaludnieniu 131.250 mieszkańców, działa 1 zawodowa, 1 przemysłowa i 6 ochotniczych straży pożarnych, razem 8 placówek, o łącznej liczbie 1143 czł. w czem czynnych — 378. Daje nam to 1 straż pożarna na 1,2 klm. kw. i jednego strażaka na 347 mieszkańców.

Stan zaopatrzenia na tym terenie jest następujący :

3 sikawki autopompy,
 11 sikawek ręcznych,
 1 sikawka parowa, czyli razem 15 sikawek,
 Drabin mechanicznych 6, w tem 1 automb.
 Wozów rekwizytowych 6,
 Wozów sanitarnych 7,
 Beczkowozów 9,
 Wężów tłocznych 6945 mtr. bieź.,
 „ ssawnych 126 mtr. bieź.,
 Apteczek i torebek sanitarnych 28,
 Pulmotor 1,
 Aparatów tlenowych 5,
 Hełmów dymowych 12,
 Masek gazowych 37,
 Remiz murowanych 7,
 Wspinali 6, w tem 2 murowane,
 Źródeł wody 415, w tem hydrantów 308,

Zaopatrzenie w pozostały sprzęt pomocniczy i osobiste uzbrojenie strażaków — kompletne.

W tych warunkach sprawność alarmowo-bojowa stoi na właściwym poziomie.

MIĄSTO KRÓLEWSKA HUTA

Teren ten również stanowi obszar o cechach wybitnie wielkomiejskich. Posiada więc zawodową straż pożarną miejską, opartą w swej pracy alarmowo-bojowej o sygnalizację cicho-dośrodkową. Na terenie tym działa: 1 straż zawodowa, 1 ochotnicza, 1 kopalniana, o łącznej liczbie 203 członków, w czem członków czynnych 167. A ponieważ w obszarze miasta zamieszkuje ponad 90.000 mieszkańców, daje nam to przeciętnie jednego strażaka na 546 mieszkańców.

Stan sprzętu i zaopatrzenia następujący:

1 autopompa,
 1 sikawka motorowa przyczepna,
 4 sikawki ręczne czterokołowe,
 4 wozy rekwizyt., w tem jeden automb.
 4 drabiny mech. w tem jedna automb.
 2100 mtr. bieź. węża tłoczego,
 52 mtr. bieź. węża ssawnego,
 2 aparaty tlenowe,
 1 pulmotor i 1 inhabat,
 15 masek gazowych,
 3 hełmy dymowe,
 4 beczkowozy,
 3 apteczki sanitarne,
 245 punktów zaopatrzenia wodnego.

Zaopatrzenie w pozostały sprzęt pomocniczy i osobiste uzbrojenie strażaków — kompletne.

W tych warunkach sprawność alarmowo-bojowa na poziomie odpowiadającym całkowicie zadaniom.

OKRĘG STRAŻY KOLEJOWEJ

Jest to eksterytorjalny teren Górnośląskich Kolei Państwowych. Stan drużyn statych i pogotowi w chwili obecnej znajduje się w organizacji i skutkiem tego nie mogę podać dokładnych infor-

macy. Stan zaopatrzenia w główne narzędzia przeciwpożarowe przedstawiają się jak następuje:

11 sikawek ręcznych,
11 hydroforów,
2428 mtr. bież. węża tłocznego.
56 mtr. b. węża ssawnego,
5 remiz murowanych i 4 drewniane,
235 hydrantów.

Drobny sprzęt pomocniczy i uzbrojenie osobiste strażaków w odpowiednim stosunku.

ZESTAWIENIE

Cyfrowo przeto stan obrony przeciwpożarowej na terenie działalności Związku przedstawiałby się jak następuje:

Straży pożarnych ochotniczych, zawodowych, kopalnianych i hutniczych posiadamy 264,

Członków straży pożarnych 15614,
Sikawek motorowych 37,
Wszystkich sikawek strażackich 436,
Worów rekwizytowych razem 83, oprócz wozów sanitarnych,
Drabin mechanicznych 74,
Węży tłocznych 92,470,
„ ssawnych 2,087,
Źródeł wody 6,568.

Jest to więc stan sprzętu bardzo bogaty, zwłaszcza jeśli się zważy, że sprzęt nasz, to wysokowartościowe sikawki, w 80 proc. węża tłoczne gumowane.

Atoli, jak widzimy na mapie sieci straży pożarnych, na terenie powiatów rolniczych mamy jeszcze poważne luki. Tem poważniejsze, że środki komunikacyjne i lokomocyjne przedstawiają się znacznie słabiej niż na terenach przemysłowych.

Niemniej, Władze Zw. Wojewódzkiego i Związków Powiatowych ożywione są głęboką wiarą, iż przy energicznej akcji organizacyjnej, również i te słabe strony naszego pogotowia przeciwpożarowego zostaną uleczone.

Zwłaszcza, że zapał do pracy, graniczący z entuzjazmem, jaki widzimy na terenie, stwarza dla wspomnianej akcji jaknajpomyślniejsze warunki.

Tyle o obecnym stanie obrony przeciwpożarowej na terenie górnośląskiej części województwa. Z okazji kończącego się roku kalendarzowego, zostanie przeprowadzony nowy, dokładny spis inwentarza i stanu personalnego, co zostanie opublikowane na łamach „Strażaka Śląskiego“.

Plan działalności Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego na 1931 r.

Z kolei, również insp. Pachelski, zreferował ogólnie plan działalności Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego, znany już Szanownym Druhom Czytelnikom z tabeli terminarzowej, jaką zamieściliśmy w № 22 „Strażaka Śląskiego“ z dn. 15 listopada br. i artykułu wstępnego z № 23 naszego organu.

Referent podkreślił, iż do zadań jakie na naszym terenie oczekują strażactwo, wszelkie plany zmierzające do rozwoju organizacji, muszą być odpowiednio dostosowane. Dlatego wytyczanie dalszej działalności, wykreślanie kierunku rozwoju, nie może być traktowane dorywczo i powierzchownie, pod wpływem chwilowych nastrojów, lecz dyktowane być musi istotnymi potrzebami terenu i na miarę wielkich zadań, jakie współczesne życie społeczne nakłada na organizację str. pożarnych.

W licznych enuncjacjach sterników naszej nawy państwowej, niedwuznacznie określana jest wiel-

ka rola strażactwa w rozwiązaniu szeregu naczelných zagadnień społecznych.

Przeto i plan działalności Związku Straży Poż. Województwa Śląskiego na rok 1931-szy, utrzymany być powinien na poziomie, na jakim nasze życie społeczne postawiło instytucję strażactwa.

Działalność ta, stanowiąca szarmonizowaną dokładnie całość, ropada się na następujące działy: organizacyjny, wyszkoleniowy i propagandowy.

W zakresie organizacyjnym, terminarz prac Władz Związku Wojewódzkiego przewiduje na nadchodzący okres następujące czynności:

1) 1 Doroczne Walne Zgromadzenie delegatów Związku, połączone z ogólną rewją publiczną dorobku strażactwa śląskiego;

2) 2 posiedzenia Rady Związku Wojewódzkiego o obszernych programach obrad sprawozdawczo-projektowych;

3) 10 posiedzeń Zarządu Związku Wojewódzkiego;

4) Udział w posiedzeniach Rady Naczelnej Głównego Związku Straży Poż. R. P. (przewidziane 4 posiedzenia);

5) Udział w 8-miu Walnych Zgromadzeniach Związków Powiatowych;

6) Udział w ważniejszych uroczystościach poszczególnych straży pożarnych (przewiduje się około 16-tu takich uroczystości);

7) Sporadyczne konferencje: z Przewodn. Wydziałów Powiatowych, w sprawach P. W. i W. F., współpracy z L. O. P. P. i P. C. K. (razem conajmniej 24 konferencyj i delegacyj).

Jak widać z powyższego liczbowego terminarza, w pracach organizacyjnych, obliczonych do nieodzownych posiedzeń i konferencyj, absorbowanych jest dni 70. Większość tych czynności zbiorowych obarczać będzie głównie członków Zarządu Zw.

W zakresie fachowego wyszkolenia, referent wskazuje na szczegółowy terminarz czynności zbiorowych. —

Plan tych czynności w zakresie wyszkolenia programowego, obejmuje te najkonieczniejsze prace, które dla uniknięcia obniżenia się poziomu fachowego usprawnienia, nieodzownie powinny być przeprowadzone. A więc jeden podstawowy, tygodniowy kurs pożarnictwa dla kandydatów z całego terenu działalności Związku, którzy w dotychczas organizowanych kursach podstawowych z różnych powodów udziału wziąć nie mogli. Udział w tym kursie przewidywany jest na około 100 uczestników, liczbę dość dużą jak na jeden kurs, lecz warunki finansowe Związku w nadchodzącym roku nie pozwalają na zorganizowanie większej ilości kursów tygodniowych. Projektuje się natomiast zorganizowanie 6-ciu trzydniowych kursów pożarnictwa, o charakterze przeszkoleniowym i dokształcającym. Kursy odbędą się oddzielnie dla poszczególnych powiatów. Również zapotrzebowanie w strażach pożarnych powiatów rolniczych, jak: Pszczyński i Rybnicki, strażaków—sanitarjuszy, nakazywało zaprojektowanie dla tych powiatów dwóch trzydniowych, doszkalających kursów sanitarnych.

Ogólnie, w zakresie kursów, przewiduje się 35 dni dziesięciogodzinnych przy łącznym udziale około 450 uczestników.

Po obszernem omówieniu celowości i rezultatów organizowanych kursów, insp. Pachelski podkreśla, iż niemniej ważnym działem w zakresie wyszkolenia fachowego, są rejonowe, powiatowe i wojewódzkie zawody strażackie.

Stanowią one bowiem nietylko porównawczy przegląd sprawności ćwiczebnej i bojowej naszych straży pożarnych, nietylko dają nam sprawdzian czy w istocie i w jakim stopniu podniosła się w ciągu

roku sprawność fachowa, lecz powodują w dużej mierze zachęte, a nawet pewnego rodzaju „dum-ping„ dla straży w ich wewnętrznej pracy przygotowawczej, co w rezultacie znakomicie wpływa na stałe podnoszenie się poziomu bojowego usprawnienia strażyactwa śląskiego.

W tym dziale zbiorowych czynności, pozostawiając plan zawodów rejonowych w kompetencji Związków Powiatowych, projektuje się na rok przyszły 7 powiatowych zawodów strażackich i 1 dwudniowy Zjazd Wojewódzki Straży Pożarnych, łączący w swym programie wojewódzkie zawody strażackie, specjalne pokazy sprawności fachowej, oraz zawody z zakresu P. W. i W. F. oraz O. P. G. Całość o charakterze święta strażyactwa śląskiego. Termin rzeczonoego święta wyznaczono na dzień 15 i 16 sierpnia przyszłego roku. Jako miejsce odbycia projektuje się Katowice, a w razie nieprzewidzianych przeszkód — Krol. Hutę.

W dalszym ciągu naszych zamierzeń na nadchodzący okres działalności w zakresie wyszkolenia, projektuje się zorganizowanie i przeprowadzenie: 7 wieczorów dyskusyjnych dla oficerów strażackich z całego terenu działalności Związku, na których wygłaszane przez uczestników referaty fachowe i dyskusja nad nimi, znakomicie wpływa na podniesienie się teoretycznego wykształcenia naszego korpusu kierowników straży.

Dalej, 6 t. zw. „ćwiczeń aplikacyjnych“ zorganizowanych dla poszczególnych powiatów. Wygłaszane na tych zebraniach referaty, przerabianie przez wszystkich uczestników topograficznych zdjęć terenowych ze stołu modelowego i rozwiązywanie na modelach zadań taktycznych, bardzo wydatnie szkoli zastępy oficerów strażackich w taktyce pożarniczej.

Wreszcie 7 manerów rejonowych dla poszczególnych powiatów, daje nam w rezultacie dokładny obraz istotnego stanu gotowości bojowej naszych str. poż.; ich sprawności taktycznej i lokalnych warunków dla akcji ratunkowej.

Referent zwraca uwagę, iż nie uwidocznione w terminarzu tabelowym zostały prace wyszkoleniowe na terenie straży kolejowych w Dyrekcji Katowice, a to na skutek niezgodnionych jeszcze terminów. Przewiduje się dla tych straży w roku przyszłym: 1 trzydniowy kurs pożarnictwa, 11 jednodniowych przeszkoleń i 22 manewry taktyczne.

Do czynności zbiorowych w zakresie wyszkolenia, należą również posiedzenia Sl. Kom. Techn., która stanowi doradczy organ kolegjalny Zarządu Zw. Posiedzeń rzeczonoj komisji odbędzie się w roku przyszłym conajmniej 10.

Ogólnie, dla projektowanych prac w zakresie wyszkolenia, absorbuje się 125 pełnych dni.

Wreszcie trzecim działem planu prac Związku Wojawódzkiego na rok przyszły, jest dział propagandowy.

W tym zakresie, kontynuując w dalszym ciągu już wprowadzone drogi, jak: wydawnictwo własnego czasopisma „Strażak Śląski“, które w roku przyszłym ma ukazać się w 24 numerach, radjopropaganda z miejscowej stacji nadawczej, w której na rok nadchodzący projektuje się: 52 radjokomunikaty i 2 radjooczyty, — opracowanie i wydanie rocznika w formie „Kalendarza Strażaka Śląskiego“, — zamierza Zarząd Związku umieszczać stale, w miejscowej prasie sprawozdania z organizacyjnego życia strażyactwa śląskiego, oraz sporadycznie — artykuły i wzmianki na temat działalności i rozwoju zrzeszonego strażyactwa.

Zdecydowano również wykorzystywać wszelkie zaproszenia na uroczystości pokrewnych organizacji, aby udziałem przedstawicieli strażyactwa w tych obchodach, dokumentować żywotność i istotę naszej organizacji. —

Szczerem pragnieniem Zarządu Związku jest, aby w roku przyszłym móc zainicjować i ewentualnie zorganizować obchody lub uroczystości o charakterze ogólnym, aby tą drogą wykazać ducha organizacyjnego, pomysłowości i teźyznę strażacką w przeprowadzeniu nawet najpoważniejszych imprez.

Omówiwszy szczegółowo zarówno całe działy zamierzeń Związku Wojewódzkiego na przyszły okres działalności, jak niemniej poszczególne projekty, insp. Pachelski zakończył swój obszerny i ciekawy referat stwierdzeniem, iż aczkolwiek na pierwszy rzut oka plan działalności Związku Wojewódzkiego na rok 1931 wydawać się może niewykonalnym, niemniej, obejmuje on to minimum pracy, którą strażyactwo śląskie w roku przyszłym wykonać musi, jeżeli nie ma stanąć w połowie drogi swego rozwoju fachowego i organizacyjnego.

Po referacie insp. Pachelskiego na powyższy temat planu działalności Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego na 1931 rok, Przewodniczący — Prezes mecenas Mildner otworzył dyskusję, w której zabierali głos następujący członkowie Rady:

a) druh Grabe z Mysłowic, w sprawie ubezpieczenia strażaków od nieszczęśliwych wypadków, mogących wyniknąć w czasie zawodów;

b) druh Ślązak z Nikiszowca, w sprawie uregulowania odpowiedzialności Sp. Brackiej na podobne wypadki;

c) druh Baron z Katowic, stawia wniosek o zaniechanie zawodów powiatowych i wojew.;

d) druh mecenas Mildner, p. Pawłowski, druh Rzeźniczek — przemawiają w sprawie Kasy Straż;

e) viceprezydent Dr. Szkudlarz, zwraca uwagę na obszerność planu działalności i zachodzące trudności realizacji tegoż;

Po przeprowadzonej dyskusji, przedłożony plan działalności Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego został zatwierdzony.

Termin i miejsce Walnego Zgromadzenia.

Inspektor Pachelski, powołując się na uchwałę Walnego Zgromadzenia delegatów Związku, odbytego w dniu 6 lipca br., a powierzając wybór miejsca i termin następnego Walnego Zgromadzenia Radzie Związku, przypomina, iż w planie działalności Związku przed chwilą zatwierdzonym, termin i miejsce Walnego Zgromadzenia powiązane z projektem „święta strażackiego“. Ponieważ ze względów formalnych potrzebna jest specjalna uchwała, stawia następujący wniosek:

„Rada Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego, na swem posiedzeniu w dniu 6 grudnia 1930 roku, postanawia zwołać Walne Zgromadzenie delegatów Związku łącznie ze „świętem strażyactwa śląskiego“ wyznaczonem na dzień 15 i 16 sierpnia 1931 roku w Katowicach, ewentualnie w Królewskiej Hucie“. —

Poddany pod głosowanie, wniosek powyższy przyjęty został jednomyślnie.

Następnie, skarbnik Związku druh Ludwik Ślązak z Nikiszowca, zreferował preliminarz budżetowy na rok operacyjny 1931-32,

Preliminarz Budżetowy Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego na rok budżetowy 1931-32.

Paragraf	Pozycja	WYSZCZEGÓLNIENIE DOCHODÓW	1931/32		Prelimino- wano na rok 1930/31 zł. gr.
			Sumy szczegółowe zł. gr.	Sumy ogólne zł. gr.	
		Tytuł I. SKŁADKI CZŁONKOWSKIE.			
1	1	Składki członków rzeczywistych:			
		a) Od Powiatowych Związków Straży Pożarnych oraz Związku Straży Kolejowych. 0.10 zł. ro- cznie za każdego czynnego członka — 7630 czynnych członków	763.90		763.90
		b) od gmin i t. p. 2.— zł. za każdy rozpocze- ty 1000 mieszkańców — 1.131.214 mieszkań- ców	2263.00		2363.—
	2	od Wydziałów Powiatowych, 2,— zł. za każdy rozpoczęty 1000 mieszkańców — 1.131.214 mieszkańców	2263.0	5289.90	2263.—
		Tytuł II. SUBWENCJE.			
2	1	Śląski Urząd Wojewódzki	45000.—		45000.—
	2	Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych . .	8000.—		8000.—
	3	Zrzeszenie Prywatnych Towarzystw Ubezpieczeń	3000.—	5500.—	5000.—
		Tytuł III. WYDAWNICTWO.			
3	1	Wpływy ogólne wydawnictwa perjodycznego czasopisma „Strażak Śląski“ wg. budżetu szczegółowego	6000.—		6000.—
	2	Wpływy ze sprzedaży własnych wydawnictw i zysk na wydawnictwach komisowych wg. podanego w § 1 szczegółowego budżetu	2000.—	8000.—	3000.—
		Tytuł IV. RÓŻNE DOCHODY.			
4	1	Wpływ ze sprzedaży komisowych: mianowicie znaków za wysługę lat, Medalii Zasługi i t.p.	1500.—		1500.—
	2	Różne, w tem odsetki od ulokowanych kapita- łów i t. p.	1210.10	2710.10	1210.—
		RAZEM zł		72000.—	

Paragraf	Pozycja	WYSZCZEGÓLNIENIE ROZCHODÓW	1931/32		Prelimino- wano na rok 1930/31 zł. gr.
			Sumy szczegółowe zł. gr.	Sumy ogólne zł. gr.	
		Tytuł I. ADMINISTRACJA.			
1	1	Lokal związku, światło, opał i utrzym. porządku	750.—		750.—
	2	Opiata telefoniczna (ryczałtowo)	500.—		500.—
	3	Opiata za rozmowy pozamiejscowe	60.—		60.—
2	1	Druki, formularze, książki i kontrole	160.—		160.—
	2	Materiał piśmienny i przybory kancelaryjne	150.—		150.—
3	1	Porto, odszkodowania posłańców i tp. za wyłą- czeniem czasopisma „Strażak Śląski,” oraz przesyłki wydawnictw	600.—		600.—
4	1	Urządzenie biurowe (inwentarz)	300.—		300.—
	2	Pomoce techniczne: deska rysunkowa, rajscajg, manometr, vacuumetr, taśma, tablice wzorów mapy i t. p.	250.—		250.—
5	1	Uzupełnienie biblioteki	150.—	2920.—	150.—
		Tytuł II. WYNAGRODZENIA.			
6	1	Pobory Wojewódzkiego Inspektora Pożarnictwa wg. grupy 6 szczebel b	11557.08		11557.—
	2	Odszkodowanie służbowe na uzupełnienie umun- duowania Insp. poż.	300.—		300.—
	3	Koszta rozjazdów, zalokowania i diety dla Wo- jewódzkiego Inspektora pożarnictwa podczas 1 kursu 14-dniowego i jednego kursu 7-dnio- wego . . . . . 21 dni 12 konferencji jednodniowych . . . . . 12 „ 7 kursów 3-dniowych . . . . . 21 „ 6 Walnych Zgromadzeń . . . . . 6 „ 6 Zjazdów konkursowych Powiat. . . . . 6 „ razem dni 66+38 dni lustracyjnych i poświę- conych konferencjom, oraz wyjazdom do War- szawy, razem dni 104, licząc za jeden dzień 16.— zł., 104x16,00 zł.	1664.—		1776.—
7	1	Odszkodowanie zastępcy Inspektora pożarn.	300.—		300.—
8		Wynagrodzenie sekretarza związku	1000.—		1000.—
9		„ skarbnika „	800.—		800.—
10		„ sił kancelaryjnych	1200.—	16821.08	1200.—
		Tytuł III. ZARZĄD.			
11	1	Koszta posiedzeń Zarządu, licząc diety członków wg. grupy VIII i koszta przejazdu na 8 posiedzeń	1500.—		1500.—
	2	Rozjazdy członków zarządu jako delegacje na Zjazdy Pow. Zw. Str. Poż. i sąsiednich Wo- jewództw, diety i koszta podróży w 16 wy- padkach — 50x16	800.—		800.—
		do przeniesienia	2300.—	19741.08	

Paragraf	Pozycja	WYSZCZEGÓLNIENIE ROZCHODÓW	1931/32		Prelimino- wano na rok 1930/31 zł. gr.
			Sumy szczegółowe zł. gr.	Sumy ogólne zł. gr.	
		z przeniesienia	2300.—	19741.08	
	3	Rozjazdy członków zarządu jako delegacje na posiedzenia Rady Naczelnej Gł. Zw. Str. Poż. w Warszawie, djety i koszty podróży 2 delegatów 4-razy w ciągu roku— 178,44x4	750.—		700.—
	4	Rozjazdy członków Śląskiej Komisji Technicznej na posiedzenia, djety i koszty podróży 10 razy w ciągu roku — 103,12x10	1000.—		1000.—
	5	Rozjazdy członków Komitetu Redakcyjnego na posiedzenia, djety i koszty podróży, 4 razy — 72.50x4	300.—	4350.—	300.—
		Tytuł IV. WALNE ZGROMADZENIE.			
12	1	Rozjazdy członków zarządu na Walne Zgromadzenia, djety i koszty podróży	500.—		500.—
	2	Rozjazdy członków Komisji Rewizyjnej celem zbadania stanu kasy i złożenia sprawozdania na Walnem Zgromadzeniu	150.—		150.—
	3	Wynajęcie sali na Walne Zgromadzenie i t. p.	250.—	900.—	250.—
		Tytuł V. ZAWODY WOJEWÓDZKIE I POWIATOWE.			
13	1	Rozjazdy członków grona sędziowskiego na zawody Powiatowych Zw. Str. Poż.	1600.—		1600.—
	2	Rozjazdy członków grona rozjemców na ćwiczenia aplikacyjne, rejonowe i manewry straży pożarnych	1700.—		1200.—
	3	Rozjazdy członków grona sędziowskiego na wojewódzkie zawody straży pożarnych	850.—		600.—
	4	Koszta organizacji zawodów wojewódzkich, jak budowa potrzebnych urządzeń i t. p.	2500.—		2500.—
		NAGRODY dla grupy I— 300.—; 200.—; 150.—;	650.—		875.—
		„ „ II— 300.—; 200.—; 150.—;	650.—		875.—
		„ „ III— 300.—; 200.—; 150.—;	650.—		875.—
		„ „ IV— 300.—; 200.—; 150.—;	650.—	9250.—	875.—
		Tytuł VI. KURSY POŻARNICTWA.			
14	1	Dwa kursy pożarnictwa i gazoznawstwa, mianowicie: 1 kurs 14-dniowy zaś 1 kurs 7-dniowy, licząc ogólną liczbę 120 uczestników, zalokowanie i wyżywienie w ciągu 21 dni, licząc po 4.— zł. na jednego uczestnika	10080.—		12800.—
	1	Koszta zorganizowania 3-dniowych kursów fachowych dla Powiatowych Zw. Str. Pożarnych a mianowicie: powiat Katowice	500.—		500.—
		Do przeniesienia	11480.—	34241.08	

Paragraf	Pozycja	WYSZCZEGÓLNIENIE ROZCHODÓW	1931/32		Prelimino- wano na rok 1930/31 zł. gr.
			Sumy szczegółowe zł. gr.	Sumy ogólne zł. gr.	
		Z przeniesienia	11480.—	34241.08	
		powiat Pszczyna	500.—		500.—
		„ Lubliniec	500.—		500.—
		„ Tarnowskie Góry	500.—		500.—
		„ Świętochłowice	500.—		500.—
		„ Rybnik	500.—		500.—
		Miasto Katowice i Król. Huta	300.—		300.—
	2	Koszta na zorganizowanie 2 konferencyj facho- wych dla Pow. Zw. Str. Poż. — 6 powiatów a 200.— zł.	1200.—		1200.—
	3	Koszta na zorganizowanie zjazdów straży poż. i zawodów konkursowych, ćwiczeń aplika- cyjnych, rejonowych i manewrów straży Pow. Zw. Str. Poż. — 7 powiatów	2100.—		2100.—
	4	Honorarja zaproszonych wykładowców na kur- sach wojewódzkich na ogólną liczbę 210 go- dzin, płatnych godzin 63 + na kursach po- wiatowych na ogólną liczbę 180 godzin, płat- nych godzin 54. Razem płatnych godzin 117 á 10.— zł.	1170.—	17850.—	
		Tytuł VII. ODZNACZENIA.			
16	1	Zakup odznaczeń, dyplomów, blankietów i for- mularzy dla odznaczeń	1500.—	1500.—	1500.—
		Tytuł VII. SKŁADKI.			
17	1	Składka do Głównego Związku Str. Poż. Rz. P. w Warszawie	400.—		400.—
	2	Składka na emeryturę dla wdowy po ś. p. Szczerbowskiem, licząc po 20.— zł. miesięcz- nie, 12x20.— zł.	240.—	640.—	240.—
		Tytuł IX. WYDAWNICTWO.			
18	1	Koszta wydawnicze czasopisma „Strażak Śląski“ wg szczegółowego budżetu na rok 1931	9600.—		9600.—
	2	Druk podręczników, statutów formularzy i t. p.	3500.—	13100.—	3500.—
		Tytuł X. RÓŻNE WYDATKI.			
19	1	Fundusz rezerwowy do dyspozycji zarządu związku, przeznaczony na ewentualne wy- datki, planem działalności nieprzewidziane	3168.92		2856.92
	2	Wydatki reprezentacyjne zarządu związku, jak przyjęcie gości, władz strażackich, zalokowa- nie tychże i t. p.	1500.—	4668.92	3000.—
		RAZEM		72000.—	

Z E S T A W I E N I E .

<u>Przychód:</u>		<u>Rozchód:</u>	
Tytuł I. Składki	zł. 5.289.90	Tytuł I. Administracja	zł. 2.920—
„ II. Subwencje	„ 56.000.—	„ II. Wynagrodzenia	„ 16.821.08
„ III. Wydawnictwo	„ 8.000.—	„ III. Zarząd	„ 4.360.—
„ IV. Różne dochody	„ 2.710.—	„ IV. Walne Zgromadzenie	„ 900.—
		„ V. Zawody wojewódzkie i pow.	„ 9.250.—
		„ VI. Kursy Pożarnictwa	„ 17.850.—
		„ VII. Odznaczenia	„ 1.500.—
		„ VIII Składki	„ 640.—
		„ IX. Wydawnictwo	„ 13.100.—
		„ X. Różne wydatki	„ 4.668.92
<u>RAZEM</u> zł. 72.000.—		<u>RAZEM</u> zł. 72.000.—	

Przyjęto na posiedzeniu Zarządu Związku Straży Poż. Wojew. Śląskiego w Katowicach
dnia 30 października 1930 r.

Po otwarciu dyskusji nad budżetem zabierali głos druhowie:

a) Prezes Związku mecenas Mildner — uznaje za konieczne angażowanie zawodowego instruktora pożarn., któryby był pomocnym w pracach fachowych Inspektora i wyręczał go oraz zastępował w sprawach drobniejszej wagi. Niestety, Zarząd nie widział źródeł pokrycia kosztów utrzymania tej siły, tak nieodzownej dla prawidłowego biegu prac związku.

b) Ogniom. Powiatowy druh Rzeźniczek — popiera gorąco wniosek Prezesa Mildnera. Stwierdza między innymi, że aczkolwiek dotychczasowa pomoc ogniomistrzów powiatowych, z jakiej korzystał inspektor wojewódzki, była znaczną, niemniej stanowi ona niedostateczną pracę wobec tych potrzeb, jakie w tej dziedzinie stwarza rozwój działalności strażactwa śląskiego. Fundusze na te cele znaleźć się muszą, jeśli strażactwo śląskie w swej sprawności fachowej i organizacyjnej ma kroczyć na czele strażactwa polskiego — zakończył swe wywody druh Rzeźniczek.

c) p. Dr. Robel — przedstawiciel Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego zaznacza, iż w tej chwili nie jest zorientowany w jakiej sumie subwencji przyjdzie Śląski Urząd Wojewódzki z pomocą finansową działalności strażactwa śląskiego, — przekonany wszakże jest głęboko i może z całą szczerością zapewnić, iż istotne potrzeby rozwoju działalności Związku, napewno znajdą zrozumienie i należne poparcie Śląskich Władz Wojewódzkich.

d) wiceprezydent Dr. Szkudlarz stwierdza, iż Rada Związku w swej dyskusji nie może sobie pozwolić na definitywne poprawki w poszczególnych pozycjach preliminarza budżetowego, gdyż jest on wypracowany przez skarbnika i przemyślany przez Zarząd w sposób ułatwiający wykonanie określonego planu działalności. Skoro jednak powstają no-

we zagadnienia, a jednocześnie brak jest najzupełniej pewnych danych odnośnie wysokości dochodów, uważać należy za konieczne udzielenie Zarządowi prawa „virement“, budżetowego, przyjmując globalną sumę preliminarza.

Poddany pod głosowanie wniosek wiceprezydenta Dr. Szkudlarza, oraz wniosek druha Rzeźniczka przyjęty został bez sprzeciwu.

Również bez sprzeciwu przyjęła Rada Związku przedłożony preliminarz budżetowy en bloc.

Wybór przedstawicieli do Rady Naczelnej Gł. Zw. Str. Poż. R. P.

Stosownie do art. 23 lit. i) statutu Związku Wojewódzkiego, Rada Związku dokonuje wyboru przedstawicieli do Rady Naczelnej Głównego Związku Straży Pożarnych RP. w Warszawie. Ponieważ opisywane posiedzenie Rady było pierwszym po przyjęciu nowego, normalnego statutu, przeto na porządku obrad tego posiedzenia znaleźć się musiał również wspomniana sprawa.

Na wniosek inspektora Pachelskiego, jako przedstawicieli do Rady Naczelnej wybrano jednomyślnie druhów: prezesa i wiceprezesa, zaś na ich zastępców: skarbnika i sekretarza.

W dalszym ciągu obrad, w wykonaniu art. 22 lit. h) część druga, Rada Związku powzięła uchwałę, mocą której, w skład Rady Związku wchodzi w charakterze stałego przedstawiciela, reprezentant Pow. Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, jako prawno-publicznej instytucji ubezpieczeniowej.

Wobec wyczerpania porządku obrad powyższą uchwałą, Przewodniczący — Prezes Związku mecenas Mildner, w serdecznych słowach podziękował członkom Rady Związku za udział i zainteresowanie obradami, potem zamknął posiedzenie hasłem strażackim „Czołem“.

R Ó Ź N E.

W Y K A Z

przyznanych odznaczeń według powiatów od początku działalności Związek Str. Poż. Wojew. Śląskiego do d. 31-XII 1930 r.

L. b.	Powiat	Złoty Krzyż za ratowanie ginących	Medal za dzielność i odwagę	Złoty Medal zasługi	Srebrny Medal zasługi	Bronzowy Medal zasługi	List pochwalny	Dyplom Zasługi dla straży	Dyplom uznania dla członka	Dyplom uznania dla straży
1	Katowice—Wieś	3	1	—	66	25	10	13	15	3
2	„ Miasto	1	—	2	33	16	11	6	2	2
3	Królewska-Huta	—	—	—	4	—	1	—	—	—
4	Świętochłowice	1	2	—	6	3	5	14	—	—
5	Rybnik	—	—	—	2	7	—	1	—	1
6	Pszczyna	1	—	—	12	4	9	5	—	—
7	Tarnowskie-Góry	—	—	1	3	6	15	5	—	1
8	Lubliniec	1	1	—	4	3	—	—	—	—
	RAZEM	7	4	3	130	64	51	—	16	7

Walka z palnością.

„Przewodnik Ubezpieczeniowy“ (Nr. 20/21) podaje za „Oesterreichische Revue“ interesujące wiadomości o zarządzeniach, stosowanych przez krajowy związek straży pożarnych w Salzburgu w celu zmniejszenia palności. Zasługują one na przytoczenie ze względu na pomyślne rezultaty, jakie tam osiągnięto. Jakkolwiek niektóre z tych zarządzeń są i u nas stosowane, to jednak zaznajomienie się z całokształtem prac związku salzburskiego, przestudjowanie ich, a następnie umiejętne zastosowanie mogłoby się niewątpliwie i u nas przyczynić do zmniejszenia pożarów.

Program reorganizacji, wprowadzony w życie w prowincji salzburskiej w roku 1919, składał się z następujących najważniejszych punktów:

1. Poprawa sposobów zawiadamiania o pożarze (nie można nieść pomocy, gdy nie jest wiadomem, iż jest ona potrzebna). a) Zorganizowanie własnej centrali informacyjnej ze stałymi dziennymi i nocnymi dyżurami; b) zainstalowanie 96 stałych stałych połączeń telefonicznych; założenie 6 stacji radiowych (w urzędach policyjnych i innych urzędach państwowych), wydawanie instrukcyj o akcji ratowniczej.

2. Poprawa stanu zaopatrzenia w narzędzia ratownicze (gdy się niesie pomoc, trzeba ją nieść szybko). Zmotoryzowanie straży pożarnych (121 sikawek motorowych); zorganizowanie centrali samochodowych w całym kraju (24 automobile strażackie).

3. Poprawa warunków dostarczania wody (nie na wiele zda się dobry meldunek i szybkie przybycie straży, gdy brak wody na miejscu pożaru); z tego powodu konieczna jest solidarna współpraca z urzędem meljoracyjnym, urządzenie tam na wodach bieżących, zbiorników wody i t. d., przyczem subwencja na jedno takie urządzenie dochodzić może do sumy 1.600 szyl.

4. Szkolenie kierownictwa straży pożarnych (straż pożarna jest bez wartości, gdy nie stoi na jej czele wykwalifikowany kierownik). Na tej zasadzie związek krajowy prowincji zorganizował następujące kursy: 11 kursów dla strażaków, 2 dla maszynistów, 5 kursów ratowniczych i 1 dla kierowni-

ków straży pożarnych, gdzie na koszt państwa kształci się ogółem około 2.000 ludzi.

5. Współpraca z towarzystwami ubezpieczeń. W okręgu salzburskim dyrektor krajowego publicznego zakładu ubezpieczeń od ognia jest z urzędu jednocześnie przedstawicielem rządu w komitecie głównym związku straży ogniowych, co zapewnia zgodną współpracę pomiędzy organizacją zwalczającą pożar a organizacją ubezpieczającą od pożaru.

6. Informowanie za pośrednictwem prasy i wykładów w szkołach. Co trzy tygodnie, jedna normalna stronica wszystkich salzburskich pism codziennych poświęcona jest sprawom bezpieczeństwa ogniowego, w celu uświadamiania i wzbudzania zainteresowania temi sprawami ogółu ludności. Niezależnie od tego we wszystkich zakładach naukowych prowincji salzburskiej organizowane są raz do roku odczyty na ten temat.

Wszystkie te środki zaradcze, ujęte w powyższe 6 punktów, dały niezmiernie pomyślne rezultaty, gdyż od roku 1926 liczba wielkich pożarów stale się zmniejsza i tak, gdy w roku 1926 zanotowano 111 wielkich pożarów, w roku 1927 było ich 67, w r. 1928 — 64, w r. 1929 — 41, a w r. 1930 do dnia 10 października zanotowano ich zaledwie 30. Cyfry te są wielce wymowne, będąc niezbitym dowodem, jak wiele zdziałać może umiejętnie zorganizowana akcja przeciwpożarowa.

J. S.

Od Administracji. Do niniejszego numeru załączamy blankiet nadawczy na P. K. O., z jednoczesną prośbą o jaknajrychlejsze wypełnienie go i przesłanie należności abonamentowej na rok 1931. Tembardziej sprawa ta jest ważną, iż od ilości wpłaconych abonamentów, uzależniamy druk już numeru noworocznego, zająć więc może taki moment, iż ci, którzy opóźnią się z przesłaniem należności przypadającej za prenumeratę „Strażaka Śląskiego“, mogą ewentualnie numeru pierwszego nie otrzymać.

Wiemy jednak, że „Strażak Śląski“ już się mocno zdomowił nie tylko w strażach pożarnych, ale u znacznej ilości druhów strażaków i Urzędów Gminnych, więc wierzymy, iż należność za abonament wpłynie w odpowiednim terminie.

SPIS RZECZY

zawartych w roczniku „Strażaka Śląskiego” 1930.

ARTYKUŁY WSTĘPNE.

— 1931 —	Str.	1
„Walka“	”	49
* * * (z okazji świąt Wielkiejnocy)	”	65
Powiatowe Zawody strażackie	”	85
Wyszkolenie fachowe	”	117
Planowa działalność	”	181
S. p. Antoni Szczerbowski	”	189

INSTRUKCJE SZKOLNE DO OBSŁUGI SPRZĘTU.

Instrukcja do obsługi sikawki motor.	Str.	34
Instrukcja do obsługi drabiny mechan.	”	72
syst. Kieslicha	”	138
Instrukcja do obsługi aparatu ratunk.	”	138
syst. Höniga	”	138

DZIAŁ OGÓLNY.

Obwody kominiarskie	”	3
Prowadzenie ksiąg kasowych	”	10,18
Rewizja kin	”	17
Organizacja obrony przeciwgazow. str.	”	27
Szkoła strażacka	”	28
Obrona przeciwgazowa w str. poż.	”	50
Oszczędności a pożary kolejowe	”	51
Nowe źródło dostaw stażackich	”	70
Odbiór budynków kinematograf.	”	79
Opłata stemplowa	”	97
Ubezpiecz. strażaków od nieszcz. wyp.	”	98
Strażactwo Kolejowe w r. 1930	”	114
Zakup sprzętu przeciwpożarowego	”	118
Używanie narzędzi strażackich	”	119
Kilka słów o nowym statucie	”	120
Obowiązki naczelnika Urz. Okr.	”	152
Utrzymanie narzędzi przez właścicieli nieruchomości	”	153
Osiem lat działalności Kasy Str.	”	157
O bezpieczeństwo ogniowe w przedsiębiorstwach	”	191
Wypalanie kominów	”	192
O manewrach rejonowych	”	193
Doświadczenia w zakresie prewencji	”	199
Walka z palnością	”	229

DZIAŁ TECHNICZNY.

Gazownawstwo str. str. 2, 33, 77, 86, 190	
Gaśnice chemiczne str. str. 4, 26, 87, 97, 151, 161, 182,	
Urządzenia elektryczne w czasie poż. Str.	58
Doraźna pomoc w wypadkach porażenia elektr.	” 59
Zaopatrzenie w wodę podczas pożarów	” 60
Gaszenie pożarów lasu	” 70
Różne źródła wody w przemyśle	” 106

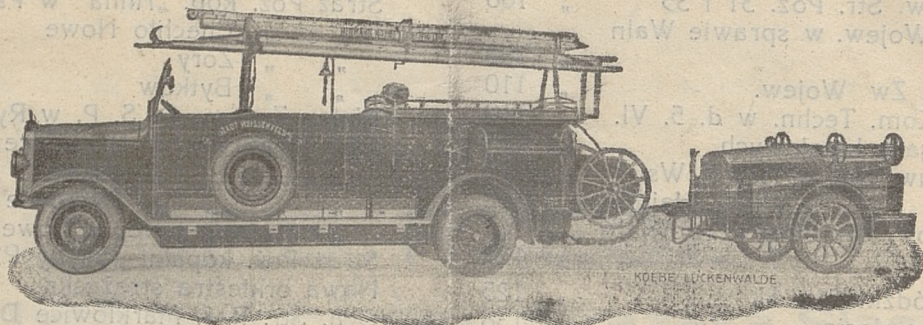
Pożary kominowe	”	107
Straż ogniowa w lesie	”	160
Niebezpieczeństwo poż. łatwop. płynów	”	197
Sikawka Koebego	”	211
Zabezpieczenie przeciwpożarowe gmachów publicznych	”	212

DZIAŁ OFICJALNY ZWIĄZKU.

Walny Zjazd Pow. Zw. Straży Poż. pow. Pszczyńskiego.	Str.	5
Szemat organizacji przeciwpoż. Województwa Śląskiego	”	8
Posiedzenie Sl. Kom. Techn. d. 9-1	”	19
Odprawa w Orzegowie	”	20
Okólnik Kasy Strażackiej	”	29
Cwicz. aplikacyjne w Szopienicach	”	30
” ” w Tychach	”	31
Kurs sanitarny w Tarn. Górach	”	32
Posiedz. Sl. Kom. Techn. w d. 3 i 6 II	”	35
Statut Pow. Zw. Str. Pożarn. powiatu Rybnickiego	”	37
Walne Zgrom. Pow. Zw. Straży Poż. powiatu Rybnickiego	”	41
Por. Sl. Kom. Techn.	”	52
Komunikat	”	52
Protokół porównawczy badań gaśnic	”	53
Manewry w Lublińcu	”	53
Zmiany w terminarzu	”	54
Regulamin współpracy Gł. Zw. Str. Poż. RP. z P. U. W. F. i P. W.	”	57
Posiedz. Sl. Kom. Techn. w d. 15-III	”	62
Regulamin manewrów rejonowych	”	63
Kursy gazownawstwa w Mikołowie	”	63
Regulamin zawodów	”	66
Posiedz. Sl. Kom. Techn. w d. 3-IV	”	72
Przyznane odznaczenia	”	79
Regulamin służby kursów poż.	”	80
Wydz. Techn. Wyszcz. Gł. Zw. Straży Poż. R. P.	”	80
Regulamin kursu sędziowskiego	”	82
Kursy gazownawstwa w Rybniku	”	83
Tygodniowe Kursy Pożarnictwa	”	83
Posiedzenie Sl. Kom. Techn.	”	84
Posiedz. Zarz. Zw. Wojew.	”	89
Posiedzenie Sl. Kom. Techn.	”	89
Konferencja Grona Sędziowskiego	”	90
Okólnik Gł. Zw. Str. Poż. RP. № 26, o wycieczkach zagran.	”	90
Statut Zw. Str. Poż. Wojew. Sl.	”	93
Posiedzenie Zarz. Zw. Wojew.	”	99
Konferencja grona sędziowskiego na pow. zawody str.	”	99
Posiedz. Zarz. Pow. Zw. Straży Poż. pow. Pszczyńskiego	”	100
Tabela ocen w punktach	”	101

Posiedzenie Sl. Kom. Techn. w d. 22-V	„ 102	Z ŻYCIA STRAŻY POŻARNYCH.	
Tygodniowe Kursy Pożarnictwa w W. Hajdukach	„ 102	Ochotn. Straż Poż. w Mysłowicach	str. 23
Okólnik Gł. Zw. Str. Poż. 31 i 35	„ 108	„ „ „ w Kochłowicach	„ 24
Okólnik Zw. Wojew. w sprawie Waln		Straż Poż. kop. „Anna“ w Pszowie	„ 24
Zgromadzenia	„ 109	„ „ „ Chechło Nowe	„ 40
Posiedz. Zarz. Zw. Wojew.	„ 110	„ „ „ Żory	„ 40
Posiedz. Śl. Kom. Techn. w d. 5. VI.	„ 110	„ „ „ Bytków	„ 40
Zmiany w ulgach kolejowych	„ 111	Walne Zgrom. O. S. P. w Rybniku	„ 48
Powiatowe Zaw. Str. w Nowej Wsi	„ 121	Och. Straż Poż. w Brzezince	„ 54
„ „ „ w Wielk. Hajduk.	„ 122	„ „ „ Bogucice	„ 54
Komunikat Pow. Zw. Str. Poż. powiatu Katowice—Wież	„ 124	„ „ „ w Bytkowie	„ 55
Zjazd Wojewódzki Str. Śl.	„ 125	„ „ „ Repty Nowe	„ 55
Medal dziesięciolecia	„ 138	Straż Poż. kopalni „Szyby Piast“	„ 63
Zjazd Str. Poż. pow. Pszczyńskiego	„ 141	Nowa orkiestra strażacka	„ 64
Pow. Zawody Str. w Mikołowie	„ 143	Och. Str. Poż. Markłowice Dolne	„ 74
Walne Zgromadzenie Pow. Zw. Str. Poż. pow. Świętochłowickiego	„ 145	„ „ „ Markłowice Górne	„ 75
Posiedzenie Zarz. Zw. Wojewódzkiego	„ 148	„ „ „ Ruptawa	„ 75
Kolejowe Kursy Pożarnictwa	„ 149	Groźny pożar w Markłowicach Dolnych	„ 91
Zapowiedź Walnego Zjazdu pow. Katowickiego	„ 149	Och. Str. Poż. Godula	„ 111
Posiedzenie Zarządu Zw. Wojew.	„ 162	„ „ „ Lipiny	„ 113
Posiedzenie Sl. Kom. Techn. w d. 4-IX	„ 163	Strażacka wycieczka w Krakowie	„ 153
Wojewódzkie zawody stażackie	„ 164	Och. Str. Poż. Markłowice Dolne	„ 154
Walne Zgrom. Pow. Zw. Str. Poż. powiatu Katowice—Wież	„ 165	Pożar w Markłowicach Dolnych	„ 155
Walce Zgrom. Pow. Zw. Straży Poż. powiatu Tarnowskie Góry	„ 167	Och. Str. Poż. w Lublińcu	„ 187
Wojewódzkie zawody straż.—sprawozd.	„ 173	Zaw. Str. Poż. Nikiszowiec	„ 215
Zawody rejonowe w Pszowie	„ 179		
Posiedzenie Sl. Kom. Techn. w d. 2.X	„ 184	R Ó Ź N E.	
Powiatowe zawody w Katowicach	„ 184	Jubileusz J. E. ks. Biskupa Śląskiego	str. 21
Manewry rejonowe	„ 185	Mistrzostwo Grupy Drugiej	„ 21
Tabelowy układ wyników wojewódzkich zawodów	„ 186	„Przegląd Pożarniczy“	„ 21
Wieczory dyskusyjne	„ 186	„Strażactwo Zawodowe“	„ 22
Kieszonkowy Kalendarz Str. Śl.	„ 186	Strasna katastrofa w kinie	„ 25
Wieczór dyskusyjny	„ 194	Próby konkursu gaśnic	„ 56
Manewry rejonowe w Bytkowie	„ 195	Kurs kapelmistrzowski	„ 64
Manewry rejonowe w Tychach	„ 196	Od Administracji	„ 64
Posiedzenie Zarządu Zw. Wojew.	„ 201	Przypominamy!	„ 73
Tabelowy terminarz czynności zbiorowych w roku 1931	„ 202	Osobiste	„ 84
Posiedzenie Sl. Kom. Techn. w d. 6.XI	„ 204	Odznaka pamiątkowa 28 p. a. p.	„ 84
Odprawa naczelników rej. w Rybniku	„ 205	Zgon śp. J. E. Ks. Biskupa Śląskiego	„ 88
Uznanie Och. Str. Poż. w Kłodnicy	„ 206	3-dniowa wycieczka nad Polskie Morze	„ 90
Plan działalności na rok 1931-szy	„ 209	Kasa strażacka — wykaz świadczeń	„ 103
Główny Zw. Str. Poż. R. P. — okólniki nr. nr. 73 i 75	„ 214	Z działalności P. Z. U. W.	„ 103
Wieczór dyskusyjny	„ 215	Pożary w statystyce P. Z. U. W.	„ 104
Posiedz. Inaug. Rady Zw.	„ 215	Pożyczki na budownictwo ogniotrwałe	„ 104
Sprawozdanie z inaug. posiedz. Rady	„ 217	Wykaz zasiłków P. Z. U. W. dla straży	„ 104
		Kasa Strażacka — wykaz świadczeń	„ 150
		Wykaz pożyczek P. Z. U. W.—strażom	„ 161
		W jakim stopniu drzewa są narażone na uderz. piorunów	„ 187
		Kara za podpalenie	„ 206
		Kasa Strażacka	„ 206
		Pożary	„ 206
		Ukarać surowo!	„ 207
		19 lat więzienia	„ 216
		Spadek palności w Niemczech	„ 216
		Wykaz przyznanych odznaczeń	„ 229

SIKAWKI MOTOROWE ŚWIATOWEJ MARKI

„K O E B E“

Wężę ssawne i tłoczne zwykle i gumowane
— Helmy skórzane i metalowe —

wszelkie części ekwipunku
— strażackiego —

bogaty dział sprzętu przeciw-
— gazowego — oraz

ręczne gaśnice chemiczne
generatory pianowe

samoczynne gaśnice samochodowe

==== Polecają ====

Zjednoczone Wytwórnice Gaśnicze

„MIARA“

Sp. z ogr. odp.

CENTRALA:

WARSZAWA, ulica Bracka 17

Oddział Śląski:

KATOWICE, ul. 3-go Maja 21 - Tel. 21-00.

Prospekty na każde żądanie.

